

TEXT: TOM ŘEPÍK

FOTO: JIMINY PEAK RESORT

ZELENÉ

LYŽOVÁNÍ

Zdá se být tuctovým lyžařským střediskem hustě obydleného amerického východu, postiženým díky nevelkým dojezdovým vzdálenostem velkoměst New York a Boston pravidelnými víkendovými návaly. Na první pohled v něm nevidíte nic neobvyklého – nic, o čem psát do časopisu. Přesto je v jednom specifickém ohledu skiareál Jiminy Peak světovým unikátem.

ale na své návštěvníky umělé lyžařské vesnice působí všechny a všude – z architektonického hlediska bývají zdařilými díly. Zdejší mohutné (a drahé – o víkendech i přes \$1000 za noc) ubytovací kapacity byly vybudovány za účelem uspokojit nájezdy davů tvrdě pracujících a solidně vydělávajících střední třídy z Bostonu a New Yorku. V areálu se tak projevuje typický efekt příměstských oblastí: zatímco o víkendech tu jsou běžné půlhodinové fronty na hlavní lanovku, ve všedních dnech bývá liduprázdno.

Místní marketingové oddělení se proto pokouší dostat do střediska co nejvíce lidí právě uprostřed týdne. Ceny za ubytování jsou tu tak ve všední dny poloviční než o víkendy a někdy v sobě zahrnují i skipas. Na internetových stránkách střediska zase umístili okno pro sběr emailových adres zájemců o novinky a slevové akce. Zhruba jednou měsíčně pak rozesílají asi třiceti tisícům předem vybraných zájemců email s vícedenním slevovým kuponem, na nějž lze ve středisku uprostřed týdne lyžovat za \$20 na den. Tím se resortu daří přilákat ve všední dny okolo 1400 lyžařů měsíčně, kteří by sem jinak nepřišli. Pochopitelně středisku příliš neběží o tuto dvacetidolarovku za skipas; za ubytování tu uprostřed týdne účtují mezi \$200–500 za

Jiminy Peak je jedním z největších skiresortů východopobřežního státu Massachusetts, ležící v jeho severozápadním rohu, necelé tři hodiny jízdy z New Yorku nebo Bostonu, a asi hodinu z dalších velkých měst Albany a Springfield. Zhruba 700 m vysoký hřeben je hustě prokrájen více než čtyřiceti širokými sjezdovkami, z nichž téměř polovina pravidelně vyzažuje do tmy noci zpod rozsvícených reflektorů – večerní lyžování tu bývá, tak jako i v jiných metropolitních oblastech Států, velmi populární.

Zacíleno na všední den

Celý areál zvládnete prolyžovat za jediný dlouhý den; dvou- či třídní výlet do tohoto střediska považují za rozumné maximum. Na úpatí kopce hned u dojezdu sjezdovek se vyjímá nově postavená umělá vesnička s vyhřívánými chodníky a náměstím plným výkladních skříní, přesně jak ji popisují o kousek vedle. V tomto případě však není nijak předimenzovaná a celá hříje vkusem pro zdejší oblast typického viktoriánského slohu; dobrým dojmem

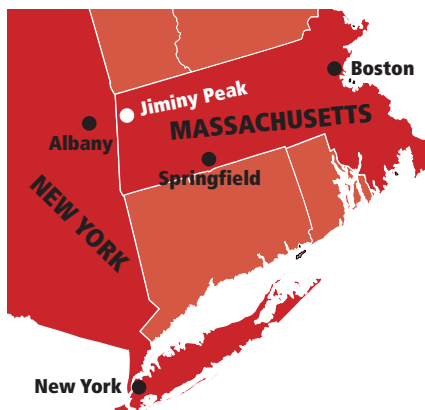
noc, na podobné cenové laťce jsou nastaveny i služby zdejších restaurací. Pro marketing Jiminy Peaku dlouhodobě dobře funguje i fakt, že lidé běžně přeposílají tyto emailové nabídky s kupony dalším svým lyžujícím přátelům, čímž se středisku daří sbírat velmi cenné nové a legální (tedy vyžádané) emailové kontakty potenciálních budoucích návštěvníků.

Zefír, vládce resortu

Jiminy Peak nedávno učinil jeden vpravdě průkopnický krok nejenom na cestě k dlouhodobému snížení svých nákladů za energii, ale vlastně zároveň naplno vstoupil do zbrusu nového průmyslového odvětví – výroby alternativní energie. Stal se totiž prvním a prozatím jediným severoamerickým – a zřejmě i světovým – skiarealem, který si pořídil svou vlastní větrnou elektrárnu.

„Co začalo jako nevěřičné zírání do našich účtů za odebranou elektřinu se velmi brzy obrátilo do urgentního průzkumu, co v nejbližší době udělat proto, abychom měli svou budoucnost finančně lépe pod kontrolou. Jak z hlediska nákladů za energii, tak i kvůli ochraně životního prostředí,“ říká šéf resortu Brian Fairbank. „A po další fakturě za elektřinu se během jediného dne z priority číslo 4 stala prioritou číslo 1,“ vzpomíná.

Celkový účet skiareaálu za spotřebovanou elektrickou energii (zasněžování, lanovky, osvětlení a vypápení) činil v roce 2004 \$780 tisíc, o rok později už \$950 tisíc USD. V ten moment začali ve středisku vážně zkoumat varianty, jak tento dlouhodobě rostoucí trend srazit dolů, aby nebyli nuceni toto zdražování neustále přenášet do cen skipasů a přicházet tím o lyžaře. Mezitím jejich další účet za elektřinu v roce 2006 již zněl na \$1.6 milionu USD. V roce 2005 resort zažádal a obdržel

státní grant ve výši \$582 tisíc USD, z čehož zafinancoval plány, odstartoval přípravné práce a aplikoval o bankovní úvěr. Celkové náklady na turbínu činí \$4 miliony USD, pro nevelké středisko na sněhově nejistém východě Států rozhodně pořádně odvážné sousto. Avšak s výhledem na dvoumilionové roční faktury za energii jde o racionální investici, jejíž návratnost je propočítána na 6 až 7 let; v případě pravděpodobného pokračování růstu cen elektřiny se jim projekt zaplatí ještě rychleji. Životnost elektrárny je stanovena na 25 až 30 let.

Schvalovací proces, který museli podstoupit, nebyl vůbec jednoduchý, krátký ani levný: museli financovat řadu studií od posouzení potenciálních efektů z hlediska hluku, ohrožení ptactv a ostatních chráněných biologických druhů až po vizuální dopady na krajinu. Poté, co všem hlediskům bylo vyhověno, resort v listopadu 2005 obeslal se svou poptávkou všech-

ny dostupné výrobce větrníků, avšak nikdo neodpověděl: výrobci akceptovali objednávky pouze na deset a více kusů věží. Nakonec pomohla protekce – osobní známost Fairbanka s šéfem General Electric, slavným Jackem Welchem. V srpnu 2007 tak resort vztyčil necelých 100 metrů vysoký 1.5 megawattový větrník pojmenovaný po antickém vládcí větrů Zephyr, který by dokázal vyrobit energii pro 600 domácností. Resortu jeho výkon 4.6 milionu kilowattodin pokryje necelou polovinu jeho veškeré spotřeby v zimní sezóně s tím, že v létě bude nespoteřované přebytky prodávat do veřejné sítě. Větrná elektrárna též ušetří ovzduší o 3 tisíce tun oxidu uhličitého ročně. Aby co nejvíce zmírnili vizuální dopady na krajinu, citlivě umístili větrník do zhruba dvou třetin

výšky kopce, asi 100 výškových metrů pod horizont hřebene, čímž se dobrovolně vzdali asi čtvrtiny potenciálu výkonu. Věž stojí na břehu vodního rezervoáru pro zásněžování 300 metrů od nejbližší sjezdovky a nože větrníku se z bezpečnostních důvodů automaticky zastaví v okamžiku, kdy charakter počasí způsobuje námrazu. Z většiny míst areálu elektrárnu vůbec nelze spatřit.

V loňské, první „větrníkové“ sezóně, zaznamenal resort 22% nárůst návštěvnosti oproti předchozímu, do té doby rekordnímu roku. Šéf resortu Fairbank to přičítá nebyvalé medializaci resortu, jež se díky svému průkopnickému kroku těšil. Z návštěvnických dotazníků též vyčetli, že téměř 30% všech dotázaných přijelo do Jiminy právě kvůli větrníku jako jednomu

z důvodů. Fairbank uzavírá: „Jsem si vědom toho, jak významně jsme se u banky zadlužili. Jedná se o zdaleka největší investici, do které se tento areál kdy pustil, o mnoho vyšší, než kolik stojí běžná lanovka. Nic nebylo jednoduché: museli jsme postavit přes 3 kilometry až na místo stavby. Doprava jednotlivých částí si vyžádala na 40 jízd tahačů z továrny až na místo, s některými díly se auta nemohla vytočit kvůli domům podél silnic, některé jiné části přijely poškrábané o skály. Nakonec ale naše elektrárna stojí. Co mě dnes uklidňuje, je to, že doposud jsem se musel modlit za sníh nebo aspoň mráz, abychom mohli brzy otevřít a mít nějaký příjem. Teď už nám stačí vítr – a ten tu v zimě fouká vždycky – a můžeme alespoň prodávat elektřinu do sítě. Už jsem se naučil usínat s dobrým pocitem, že zatímco všichni spíme, náš Zefír nám vydělává peníze.“

MASSACHUSETTS (MA)

Jeden z nejmenších a nejzaldněnějších států USA, a také jeden z nejvíce vydělávajícím obyvatelstvem. Většina z necelých 7 milionů obyvatel žije na pobřeží Atlantiku v metropolitní oblasti hlavního města Bostonu (přezdívaného Bean Town), jednoho z nejstarších měst USA, ve kterém začalo jezdit první americké metro (1898). Zdejší město Springfield dalo světu hru basketbal (1891), ne-daleký Worcester zase psací stroj (1840) a antikoncepční pilulku (1960). www.mass.gov

JIMINY PEAK

170 akrů zalesněného terénu, pro východní pobřeží typicky nízká nadmořská výška (375–725 m), 44 sjezdovek, z toho 18 osvětlených. 93% tratí pod umělým zásněžováním, nejdelší sjezdovka 3 km. 9 lanovek/vleků včetně hlavního rychlého six-packu. 3 terénní parky. Provozní doba 8:30–22:00, ceny skipasů \$52 všední den, \$59 víkend, \$37 večerní (15–22 hod). Každoročně v polovině března probíhá ve středisku zábavný „Retro Day“, kdy každý, kdo dorazí v retro-oblečení, lyžuje za retro-cenu (50%). www.jiminypeak.com

